

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Giang Ngo Thi

**Pojetí státního občanství v ČR a jeho vazba na získávání
státního občanství příslušníků vietnamské komunity**

Bakalářská práce

Olomouc 2016

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Pojetí státního občanství v ČR a jeho vazba na získávání státního občanství příslušníků vietnamské komunity vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 23. března 2016

.....

Giang Ngo Thi

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jaroslavu Sovinskému, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, trpělivost a pomoc při zpracování práce. Dále děkuji mým respondentům za poskytnuté informace, které daly vzniknout této práci.

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Státní občanství.....	8
2.1. Státní občanství ČR.....	8
2.2. Dvojí občanství.....	10
3. Současná právní úprava státního občanství v ČR.....	11
3.1. Způsoby nabývání státního občanství ČR.....	12
3.1.1. Nabývání státního občanství narozením.....	12
3.1.2. Nabývání státního občanství určením otcovství.....	12
3.1.3. Nabývání státního občanství osvojením.....	13
3.1.4. Nabývání státního občanství nalezením na území České republiky.....	13
3.1.5. Nabývání státního občanství udělením.....	13
3.1.6. Zvláštní způsoby udělování státního občanství České republiky.....	16
3.1.7. Nabývání státního občanství ČR prohlášením.....	16
3.1.8. Nabývání státního občanství ČR v souvislosti se svěřením do náhradní péče...	17
3.2. Pozbývání státního občanství ČR.....	17
4. Srovnání nynější právní úpravy státního občanství ČR s předchozí právní úpravou – stěžejní změny.....	18
5. Reálné případy Vietnamců související s nabytím státního občanství.....	20
5.1. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ZSO – případ pana H. V. T.	20
5.2. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ve spojení s § 73 ZSO – případ pana A. D. N.	21
5.3. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ZSO – případ pana V. H. N.	22
5.4. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ve spojení s § 73 ZSO – případ autorky.....	22

5.5. Nabytí státního občanství udělením na základě § 11 a násl. ZSO – případ paní T. T. T.	23
6. Judikatura	24
7. Statistika z Českého statistického úřadu	26
8. Závěr.....	27
Seznam použitých zdrojů.....	29
Právní předpisy	29
Mezinárodní smlouvy	29
Odborná literatura	29
Články z odborných časopisů	30
Judikatura.....	30
Internetové zdroje	30
Jiné	31
Shrnutí / Abstract.....	32
Klíčová slova / Key words	33
Seznam použitých zkratk	33

1. Úvod

Předmětem mé bakalářské práce je zkoumání institutu státního občanství České republiky (dále jen „ČR“) zejména s ohledem na jeho nabývání. Jelikož jsem Vietnamka žijící dlouhodobě v ČR, budu se snažit institut státního občanství propojit s aspekty týkajícími se vietnamské komunity a upozornit tak případně na mezery v právním řádu, výhody či nevýhody, které sebou nese české státní občanství cizincům, a chtěla bych v té souvislosti poukázat na vietnamskou komunitu žijící v ČR, s jakými problémy se potýká, co se týče státního občanství.

Předmětem mé práce bude rovněž rozbor současné právní úpravy státního občanství ČR, kterou porovnam s předchozí právní úpravou.

Výzkumnými otázkami této práce jsou: Je současná právní úprava státního občanství v ČR pro cizince (konkrétně příslušníky vietnamské komunity) příznivější? Ulehčuje získání státního občanství ČR?

Cílem mé práce je komplexně zpracovat právní úpravu státního občanství ČR ve vazbě na jeho získávání příslušníky vietnamské komunity, analyzovat změny, které nová právní úprava (v porovnání s předchozí právní úpravou) do právního řádu přinesla. Jelikož mám jazykové možnosti dorozumět se vietnamsky, část práce bude věnována i reálným případům příslušníků vietnamské komunity.

V práci se budu snažit potvrdit či vyvrátit hypotézu: Současná právní úprava státního občanství ČR je oproti předchozí právní úpravě složitější, avšak pro cizince výhodnější.

Pro bakalářskou práci bude použita metoda analýzy a syntézy při zkoumání jednotlivých způsobů nabývání státního občanství ČR a dále metoda komparativní při srovnání předchozí a současné právní úpravy státního občanství ČR.

V první kapitole se budu zabývat samotným pojmem státního občanství, s jakými definicemi se můžeme setkat, jaká jsou práva a povinnosti mezi občanem a státem. A budu se zabírat institutem dvojího občanství, které bylo novým zákonem o státním občanství ČR umožněno.

V další kapitole podrobně rozeberu současnou právní úpravu státního občanství ČR a zanalyzuju jednotlivé způsoby nabytí státního občanství ČR s ohledem na četnost jejich využití příslušníky vietnamské komunity.

Poté se budu věnovat v následující kapitole časové komparaci právní úpravy nynější a předchozí a výsledkem bude shrnutí a posouzení významu obou úprav pro současnou společnost.

Další kapitolu budu věnovat příkladům z právní praxe, které se odehrály v souvislosti s nabýváním či pozbýváním státního občanství. Budu se opírat hlavně o své vlastní zkušenosti a o zkušenosti známých v mém okolí.

Pro ucelenost problematiky státního občanství budu věnovat kapitolu i samotné judikatuře a dále i informacím z Českého statistického úřadu.

V závěru bakalářské práce shrnu zjištěné poznatky, zodpovím výzkumné otázky, zhodnotím nynější situaci právní úpravy státního občanství v ČR, potvrdím či vyvrátím danou hypotézu.

2. Státní občanství

2.1. Státní občanství ČR

Než uvedu definici státního občanství, ráda bych pojednala o pojmu obyvatelstvo, které s občanstvím úzce souvisí. Státní obyvatelstvo či státní lid je jednou z důležitých částí společnosti a spolu se státním územím a státní mocí vytváří stát sám o sobě, jak uvádí G. Jellinek na základě své tříprvkové teorie.¹

Ne však každý obyvatel² daného státu je jeho občanem. Státní občanství můžeme definovat jako úzký právní vztah, který je mezi fyzickou osobou a určitým státem, kde na obou stranách jsou různá práva a povinnosti.³ Státní občanství lze tedy vymezit jako právní vztah se vzájemnými právy a povinnostmi mezi státem a jedincem, i jako právní stav jedince, čili jeho status, díky němuž má práva a povinnosti.⁴ Tyto práva a povinnosti se v každém státu liší na základě různé kultury, tradice, právního řádu apod.

Podle mého názoru by měl být tento vztah mezi jedincem a státem vyjádřen skutečným poutem, kdy se jedinec cítí být se státem určitým způsobem spojen a podle takového pouta se také chová, např. že žije ve shodě s kulturou a tradicemi té či oné země, existuje tu opravdové propojení (o kterém píše Miloš Valášek a Viktor Kučera v souvislosti s rozsudkem Mezinárodního soudního dvora v Haagu ve věci Nottebohm z roku 1955⁵). Tito autoři charakterizují státní občanství jako „*trvalý, místně neomezený, bezprostřední a hluboký vztah fyzické osoby a státu*“⁶. (Autorka jako Vietnamka žijící dlouhodobě v ČR se cítí být s ČR úzce spjata, považuje ČR za svůj domov a do budoucna by tu chtěla zůstat, pracovat, založit rodinu.)

Státním občanstvím lze vyjádřit tedy vztah a právní rámec mezi jedincem a určitým státem. Státní občanství má též relevanci v mezinárodním právu, a to z hlediska toho, jaká práva a povinnosti nám jiný stát v souvislosti s naším státním občanstvím přiznává, jaké právní postavení k jiným státům máme (např. z hlediska uzavřených mezinárodních smluv...).

Další definici státního občanství nalezneme také v nálezů Ústavního soudu, kdy Ústavní soud definuje státní občanství jako: „*časově trvalý, místně neomezený právní vztah fyzické osoby a státu, který je proti vůli fyzické osoby zpravidla nezrušitelný, na jehož základě*

¹ FILIP, Jan, SVATOŇ, Jan, ZIMEK, Josef. *Základy státovědy*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 141.

² Obyvatel v širším smyslu jako obyvatel, který na státním území pobývá.

³ Tamtéž, s. 143.

⁴ Tamtéž, s. 145.

⁵ VALÁŠEK, Miloš, KUČERA, Viktor. *Státní občanství: komentář: zákon o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky a vybrané související právní předpisy a mezinárodní dokumenty : (podle stavu k 1.9.2006)*. Praha: Linde, 2006, s. 9.

⁶ Tamtéž.

vznikají jeho subjektům vzájemná práva a povinnosti, spočívající zejména v právu fyzické osoby na ochranu ze strany státu na jeho území i mimo něj, v právu pobytu na jeho území a na právu účasti na jeho správě veřejných záležitostí. Povinností občana je především věrnost státu, závazek k jeho obraně, výkon určitých funkcí, ke kterým je povolán, a dodržování právních předpisů státu i mimo jeho území.⁷ Konkrétní obsah státního občanství je určen zákonodárstvím jednotlivého svrchovaného státu. Je výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství.⁸

Se státním občanstvím jsou, jak již bylo zmíněno výše, spojena určitá práva a povinnosti. Na rozdíl od občanů cizinci těmito určitými právy jako je např. volební právo anebo možnost výkonu služby v bezpečnostních složkách státu nedisponují.⁹ Konkrétně z článku 42 odst. 2 Listiny plyne, že: „Cizinci požívají v České a Slovenské Federativní Republice¹⁰ lidských práv a základních svobod zaručených Listinou, pokud nejsou přiznána výslovně občanům.“¹¹ V mnoha ohledech je však právní postavení cizinců třetích zemí srovnatelné s občany ČR v případě získání povolení k trvalému pobytu, a proto se o něj cizinci snaží.¹² Ideálním případem je však získání státního občanství, ze kterého plynou i výhody spojené s evropským občanstvím.

Definice státního občanství bychom našli ještě mnoho, ale dalo by se říci, že pojmovými znaky jsou: trvalost (časová) – proti vůli fyzické osoby je státní občanství vztahem zpravidla nezrušitelným; neomezenost (místní) – státní občanství existuje nadále bez ohledu na aktuální pobyt či bydliště; bezprostřednost - nemožnost náhrady jiným vztahem mezi státem a jedincem; efektivnost – existují tu práva a povinnosti mezi státem a jedincem; výlučnost – ta souvisí s problematikou dvojího občanství, kdy stát přihlíží pouze ke svému občanství a nikoliv k dalšímu státnímu občanství jiného státu, jehož je jedinec také občanem;

⁷ FILIP, Jan, SVATOŇ, Jan. *Státověda*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 169, náleží Ústavního soudu ze dne 13. září 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, bod II.

⁸ Nález Ústavního soudu ze dne 13. září 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, bod II.

⁹ ČIŽINSKÝ, Pavel a kol. *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana-azyl, státní občanství*. Praha: Linde, 2012, s. 318.

¹⁰ Chápejme jako ČR na základě recepce ústavním zákonem č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky.

¹¹ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čl. 42 odst. 2.

¹² ČIŽINSKÝ, Pavel a kol. *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana-azyl, státní občanství*. Praha: Linde, 2012, s. 31.

rovnost – tento pojmový znak vyjadřuje rovnost v právech a povinnostech bez ohledu na způsob nabytí státního občanství.¹³

2.2. Dvojí občanství

Protože zákon č. 186/2013 Sb. o státním občanství České republiky mj. šířeji umožnil dvojí občanství, je na místě dvojí občanství vyložit. Dvojí občanství je stav, kdy má jedinec státoobčanský vztah ke 2 státům a z obou těchto vztahů mu vznikají práva a povinnosti. Je tedy státním občanem 2 (či vícero) států. Jak uvádí Evropská úmluva o státním občanství: „*několikeré státní občanství*“ znamená stav, kdy táž osoba má současně státní občanství dvou nebo více států“¹⁴. Obecně lze říci, že dvojí občanství (či bipolitismus) bylo považováno za nežádoucí, negativní jev a ČR se snažila tomuto jevu do 31. 12. 2013¹⁵ zamezit¹⁶, avšak s účinností nového zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR od principu jediného výlučného občanství ustoupila.¹⁷

Podle mého názoru je zavedení dvojího občanství přínosným jevem, jelikož by právní úprava měla reflektovat probíhající změny ve společnosti a dnes již lidé uzavírají smíšená manželství, vznikají tak rodiny smíšené, lidé navíc často migrují do jiných zemí a dvojí občanství by jim mohlo život usnadnit. Na druhou stranu je však důležité si uvědomit i nevýhody, které dvojí občanství může přinést např. v situaci stavu války, kdy určitý stát může po svých občanech požadovat vojenskou službu.

¹³ VALÁŠEK, Miloš, KUČERA, Viktor. *Státní občanství: komentář: zákon o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky a vybrané související právní předpisy a mezinárodní dokumenty : (podle stavu k 1.9.2006)*. Praha: Linde, 2006, s. 10.

¹⁴ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 76/2004 Sb.m.s., o Evropské úmluvě o státním občanství, čl. 2 b).

¹⁵ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR nabyt účinnosti 1. 1. 2014.

¹⁶ Nález Ústavního soudu ze dne 8. listopadu 1995, sp. zn. Pl. ÚS 5/95, bod 1.

¹⁷ KURIVČAKOVÁ, Uljana. Dvojí občanství aneb co přinese nový zákon o státním občanství ČR. *Právní rádce*, 2013, roč. 21, č. 12, s. 33.

3. Současná právní úprava státního občanství v ČR

Ústava ČR v čl. 12 odst. 2 stanoví, že: „*Nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství.*“¹⁸ Zde je na místě podotknout, že Ústavní soud ve svém nálezu rozlišil pojem zbavení a pozbytí státního občanství.¹⁹ Zákonnou právní úpravu státního občanství nyní nalezneme v zákoně č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, který nahradil dřívější zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, ve znění pozdějších předpisů. Nabytím účinnosti nového zákona o státním občanství ČR byl také zrušen zákon č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů, ve znění pozdějších předpisů.²⁰

Nabývání státního občanství ČR je založeno na principu *ius sanguinis*. Tato zásada znamená, že rozhodujícím činitelem státního občanství je pokrevní svazek, a tak dítě získává státní občanství rodičů bez ohledu na to, kde se narodilo.²¹ *Ius sanguinis* je zakotven v § 4 zákona č. 186/2013 Sb. o státním občanství ČR (dále jen „ZSO“), který stanoví, že: „*Dítě nabývá státní občanství České republiky narozením, je-li v den jeho narození alespoň jeden z rodičů státním občanem České republiky.*“ Podpůrně se uplatní i zásada *ius soli*, která znamená, že rozhodujícím kritériem je to, na jakém území se dítě narodilo. „*Podle této zásady se každé dítě, narozené na území takového státu, stává jeho občanem bez ohledu na to, zda jsou rodiče občany tohoto státu nebo cizinci.*“²² Tuto zásadu nalezneme v § 5 ZSO: „*Státní občanství České republiky nabývá narozením i dítě, které se narodí na jejím území a které by se jinak stalo osobou bez státního občanství (dále jen „bezdomovec“), pokud jsou oba rodiče dítěte bezdomovci a alespoň jeden z nich má na území České republiky ke dni narození dítěte povolen pobyt na dobu delší než 90 dnů.*“²³ a § 10 ZSO: „*Dítě mladší 3 let nalezené na území České republiky, jehož totožnost se nepodaří zjistit, nabývá státní občanství České republiky dnem nalezení na území České republiky, pokud do 6 měsíců ode dne nalezení nevyjde najevo, že nabylo státní občanství jiného státu. V případě pochybností o dni nalezení rozhodne o dni nabytí státního občanství České republiky v řízení zahájeném z moci úřední anebo na návrh,*

¹⁸ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, čl. 12 odst. 2.

¹⁹ Srov. Nález Ústavního soudu ze dne 8. listopadu 1995, sp. zn. Pl. ÚS 5/95.

²⁰ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

²¹ VALÁŠEK, Miloš, KUČERA, Viktor. *Státní občanství: komentář: zákon o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky a vybrané související právní předpisy a mezinárodní dokumenty : (podle stavu k 1.9.2006)*. Praha: Linde, 2006, s. 14.

²² Tamtéž.

²³ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 5.

*který za dítě podá zákonný zástupce dítěte nebo opatrovník, Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“).*²⁴

Důvodem uplatňování obou zásad je to, že při uplatňování pouze jedné ze zásad může dojít k nežádoucím jevům jako je bezdomovectví²⁵ nebo bipolitismus.²⁶

3.1. Způsoby nabývání státního občanství ČR

ZSO nám v § 3 vymezuje taxativním výčtem způsoby nabývání státního občanství, a to: narozením, určením otcovství, osvojením, nalezením na území České republiky, udělením, prohlášením, nebo v souvislosti se svěřením do ústavní, pěstounské nebo jiné formy náhradní péče.²⁷

3.1.1. Nabývání státního občanství narozením

Tento způsob nabývání státního občanství je nejčastější a jak již bylo zmíněno výše, uplatní se zde zásada *ius sanguinis* a podpůrně *ius soli*.²⁸

3.1.2. Nabývání státního občanství určením otcovství

V případě, že je otec státním občanem ČR a matka cizinkou, nabývá dítě státní občanství dnem nabytí právní mocí rozhodnutí soudu o určení otcovství státního občana ČR.²⁹ Za splnění dalších podmínek je možné dále nabýt státní občanství určením otcovství na základě souhlasného prohlášení obou rodičů o určení otcovství státního občana ČR. Zde je na místě podotknout, že tento způsob nabývání občanství je cizinci často zneužíván a dochází tak k obcházení zákona a ke vzniku tzv. fingoovaných manželství, i když mezi manželem a manželkou nemusí existovat žádné skutečné pouto.³⁰

²⁴ Tamtéž, § 10.

²⁵ Tzn., že osoba nemá žádné státní občanství – tzv. *apatridismus*.

²⁶ DAVID, Vladislav a kol. *Mezinárodní právo veřejné s kazuistikou*. 2. vydání. Praha: Leges, 2011, s. 235.

²⁷ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 3.

²⁸ Tamtéž, § 4, § 5.

²⁹ Tamtéž, § 6.

³⁰ Srov. JELÍNKOVÁ, Marie, SZCZEPANIKOVÁ, Alice. *Binacionální sňatky a česká migrační politika: Jak je to vlastně s tou pravostí a fikcí?* [online]. migraceonline.cz, 6. prosince 2007 [cit. 29. října 2015]. Dostupné na <<http://www.migraceonline.cz/cz/e-knihovna/binacionalni-snatky-a-ceska-migracni-politika-jak-je-to-vlastne-s-tou-pravosti-a-fikci>>.

3.1.3. Nabývání státního občanství osvojením

Právní úprava také počítá se způsobem nabytí občanství osvojením v ustanovení § 8 ZSO.³¹ Dále je zde také možnost uznat rozhodnutí o osvojení orgánu cizího státu.³² Tato ustanovení ZSO se však netýkají osvojení zletilého – takový osvojenec osvojením nenabude státní občanství ČR.³³ Za zmínku stojí i to, že „osvojením státního občana ČR osvojiteli, kteří jsou cizinci, nepozbývá osvojenec státního občanství ČR.“³⁴

3.1.4. Nabývání státního občanství nalezením na území České republiky

Pokud je nalezeno dítě mladší 3 let na území ČR a nepodaří se zjistit jeho totožnost, nabývá státní občanství ČR dnem nalezení za podmínky, že do 6 měsíců ode dne nalezení nevyjde najevo, že dítě nabylo státní občanství jiného státu.³⁵

3.1.5. Nabývání státního občanství udělením

Nabývání státního občanství udělením (také jinak naturalizace v užším slova smyslu³⁶) je jedním z nejčastějších způsobů získání státního občanství.³⁷

Vedle níže uvedených taxativně daných osmi podmínek zákon stanoví, že žadateli lze udělit státní občanství za předpokladu, že je „*integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního*“.³⁸

§ 13 odst. 2 ZSO stanoví, že žadateli, který „*ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví nebo majetkové hodnoty*“³⁹, nelze státní občanství ČR udělit. Z tohoto důvodu budou při posuzování žádosti o udělení státního občanství ČR vyžadovány dokumenty jako stanoviska Policie ČR a zpravodajských služeb ČR. Jestliže bude některou z těchto služeb konstatováno, že žadatel ohrožuje výše uvedené zájmy, bude žadatelova žádost o udělení státního občanství zamítnuta

³¹ „Dítě nabývá státní občanství České republiky osvojením, k němuž došlo rozhodnutím orgánu České republiky, je-li alespoň jeden z osvojitelů státním občanem České republiky, a to dnem nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení.“

³² Tamtéž, § 9.

³³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

³⁴ Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 11. června 2010, č. j. 59/2010-MOC-J, kterou se upravuje postup justičních orgánů ve styku s cizinou ve věcech občanskoprávních a obchodněprávních, § 52 odst. 2.

³⁵ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 10.

³⁶ Srov. VALÁŠEK, Miloš, KUČERA, Viktor. *Státní občanství: komentář: zákon o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky a vybrané související právní předpisy a mezinárodní dokumenty : (podle stavu k 1.9.2006)*. Praha: Linde, 2006, s. 59.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 13 odst. 1.

³⁹ Tamtéž, § 13 odst. 2.

a patřičně odůvodněna a zároveň se proti tomuto rozhodnutí nebude moci žadatel domáhat přezkumu soudem.⁴⁰

Dle § 14 odst. 1 ZSO lze státní občanství udělit žadateli, který má povolen trvalý pobyt na území ČR trvale po dobu alespoň 5 let; 3 let s podmínkou, že je občanem státu Evropské unie; a alespoň 10 let po sečení předcházející doby oprávněného pobytu na území ČR, a to ke dni podání žádosti. U podmínky trvání trvalého pobytu po dobu pěti a tří let se započítává doba oprávněného pobytu na území ČR před dovršením 18 let.⁴¹

Dále lze státní občanství udělit, pokud je prokázáno, že žadatel se v ČR zdržuje skutečně v rozsahu ½ délky pobytu, jak je stanoveno v § 14 odst. 1 ZSO, a to za podmínky, že jednotlivé doby, kdy cizinec nebyl přítomen v ČR, nepřesahují 2 po sobě jdoucích měsíců, nebo 6 po sobě jdoucích měsíců ze závažného důvodu.⁴²

Žadateli staršímu 15 let lze udělit státního občanství také, pokud nebyl odsouzen pro nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo pro úmyslný trestný čin a také pokud se zdržuje na území ČR dobu kratší než 10 let a zároveň nebyl pravomocně odsouzen pro nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo pro úmyslný čin, a to ve státu, jehož je státním občanem (za podmínky, že mu v ČR nebyl udělen azyl či obdobná ochrana), nebo ve státech, ve kterých v posledních 10 letech přede dnem podání žádosti pobýval nepřetržitě více než 6 měsíců po dosažení věku 15 let. Tyto 2 podmínky jsou současně splněny také, pokud se na cizince hledí, jako by nebyl odsouzen, nebo tento čin není dle právního řádu ČR trestný.⁴³

Dalšími podmínkami, umožňujícími žadateli udělení státního občanství, jsou, pokud žadatel prokáže znalost českého jazyka, nebo žadatel prokáže, že má základní znalost ohledně ústavního systému ČR a základní orientaci v kulturně-společenských, historických a zeměpisných realitách ČR. Tato podmínka (znalost jazyka, nebo znalost ústavního systému...) však odpadá těm žadatelům, kteří doloží skutečnost, že absolvovali alespoň 3 školní léta základní, střední či vysoké školy, kde český jazyk byl jazykem vyučovacím. Podmínky odpadají také žadateli mladšímu 15 nebo staršímu 65 let, nebo žadateli s tělesným či mentálním postižením znemožňující mu osvojit si znalost českého jazyka, nebo znalost

⁴⁰ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>, zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 22 odst. 3, § 26.

⁴¹ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 14 odst. 1.

⁴² Tamtéž, § 14 odst. 2. Jako závažné důvody uvádí zákonodárce demonstrativně: těhotenství a narození dítěte, vážné onemocnění, studium, odborné školení nebo pracovní cesta.

⁴³ Tamtéž, § 14 odst. 3.

ústavního systému České republiky a základní orientaci v kulturně-společenských, zeměpisných a historických realitách České republiky.⁴⁴

Občanství ČR lze udělit žadateli, který za poslední 3 roky přede dnem podání žádosti o udělení státního občanství neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů, které upravují pobyt a vstup cizinců do ČR a dále „*veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je žadatel přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti.*“⁴⁵

Další podmínkou získání státního občanství ČR udělením je, kdy žadatel prokáže *výši a zdroje svých příjmů, popřípadě splnění oznamovací povinnosti při přeshraničním převozu nebo bezhotovostní převod finančních prostředků z ciziny a že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň, pokud podle jiného právního předpisu tuto povinnost neplní jiná osoba.*⁴⁶ Tuto skutečnost je třeba prokázat za období posledních 3 let přede dnem podání žádosti. Tato podmínka odpadá žadateli mladšímu 18 let.⁴⁷

Pokud žadatel prokáže, že jeho pobyt v posledních 3 letech přede dnem podání žádosti výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém pomoci v hmotné nouzi či státní sociální podpory, lze mu udělit státní občanství ČR.⁴⁸ Zákon konkrétně vymezuje, co se rozumí významným zatížením.⁴⁹

§ 16 ZSO dále stanoví případ, kdy lze státní občanství ČR získat z důvodu významného přínosu pro Českou republiku, a to z hlediska vědeckého, vzdělávacího, kulturního, sportovního.⁵⁰

Tyto výše uvedené podmínky je nutné splnit kumulativně, aby mohlo být žádosti o udělení státního občanství vyhověno.

Dle § 12 ZSO na udělení státního občanství ČR není právní nárok⁵¹, avšak z rozsudku Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě, že Ministerstvo vnitra neudělí státní

⁴⁴ Tamtéž, § 14 odst. 4, 5.

⁴⁵ Tamtéž, § 14 odst. 6.

⁴⁶ Tamtéž, § 14 odst. 7.

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ Tamtéž, § 14 odst. 8.

⁴⁹ Tamtéž: „*Výrazným zatížením systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi se rozumí, že žadatel je převážně závislý na dávkách poskytovaných ze systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi, pokud se nejedná o osobu, která je vyloučena z výkonu výdělečné činnosti z důvodu svého zdravotního stavu, připravuje se na budoucí povolání, nebo čerpá mateřskou či rodičovskou dovolenou, nebo soustavně pečuje o jinou osobu, která je na takovou péči odkázána.*“

⁵⁰ Tamtéž, § 16.

⁵¹ Tamtéž, § 12.

občanství ČR, i když žadatel splňoval zákonné podmínky, musí být takové rozhodnutí řádně odůvodněno.⁵²

Příslušným orgánem, který rozhoduje o žádostech o udělení státního občanství je Ministerstvo vnitra a samotná žádost se podává u krajských úřadů, jejichž příslušnost je určena podle místa trvalého pobytu žadatelů.⁵³

„Přechodné ustanovení stanoví, že řízení, která nebyla pravomocně ukončena předem nabytí účinnosti nového zákona o státním občanství České republiky (tj. nebyla pravomocně ukončena do 31.12.2013), se dokončí podle dosavadních právních předpisů s tím, že pozbytí dosavadního státního občanství se pro udělení státního občanství České republiky nevyžaduje.“⁵⁴

3.1.6. Zvláštní způsoby udělování státního občanství České republiky

ZSO dále stanoví další zvláštní způsoby udělování státního občanství ČR v ustanoveních § 28 - 30.

Nedojde-li určením otcovství k nabytí státního občanství podle ustanovení § 6 – 7, mají rodiče možnost do jednoho roku od učinění souhlasného prohlášení o určení otcovství požádat o udělení státního občanství pro dítě. Při zkoumání žádosti o udělení státního občanství Ministerstvo vnitra ověří, zda určení otcovství nebylo účelové – jako např. s cílem získat oprávnění k pobytu.⁵⁵ K takovému obcházení zákona bohužel u cizinců nezdědka dochází.⁵⁶

Zákon dále stanoví další zvláštní způsoby udělování státního občanství ČR, které však pro účely mé bakalářské práce nejsou stěžejní, a proto se jimi již nebudu dále zabývat.

3.1.7. Nabývání státního občanství ČR prohlášením

Úpravu nabývání státního občanství ČR prohlášením nalezneme v ustanoveních § 31-37 ZSO, avšak s ohledem na předmět práce se zaměřím na § 35 odst. 1⁵⁷.

⁵² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. ledna 2004, sp. zn. 7 A 31/2002.

⁵³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

⁵⁴ Tamtéž, zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 74.

⁵⁵ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

⁵⁶ Podrobněji viz JELÍNKOVÁ, Marie, SZCZEPANIKOVA, Alice. *Binacionální sňatky a česká migrační politika: Jak je to vlastně s tou pravostí a fikcí?* [online]. migraceonline.cz, 6. prosince 2007 [cit. 16. února 2016]. Dostupné na <<http://www.migraceonline.cz/cz/e-knihovna/binacionalni-snatky-a-ceska-migracni-politika-jak-je-to-vlastne-s-tou-pravosti-a-fikci>>.

⁵⁷ „Prohlášením může nabýt státní občanství České republiky fyzická osoba nejpozději do 3 let od dosažení věku 18 let, pokud

Novým zákonem o státním občanství ČR je tak zakotvena možnost cizincům tzv. druhé generace (žijícím v ČR) nabýt státní občanství prohlášením. Dle zákona má tuto možnost cizinec ve věku 18 – 21 let, který kumulativně splňuje tři uvedené podmínky.⁵⁸

Přechodné ustanovení ZSO stanoví, že půjde-li o cizince, který je starší 21 let a splňuje uvedené podmínky (§ 35 odst. 1 ZSO), bude moci takové prohlášení učinit nejpozději do jednoho roku od účinnosti nového zákona o státním občanství ČR tj. do 31. prosince 2014.⁵⁹ Dle mého názoru je časový úsek pro učinění prohlášení cizinců starších 21 let příliš krátký např. pro cizince pracující, studující přechodně v zahraničí. Prodloužila bych tuto lhůtu na 3 roky od účinnosti zákona, aby měli cizinci čas se o právní úpravě dovědět, případně se vrátit do ČR, opatřit si potřebné doklady a na úřadě učinit prohlášení.

ZSO nově umožní i další způsoby nabytí státního občanství prohlášením.⁶⁰

Prohlášení dle § 35 odst. 1 ZSO přijímají krajské úřady, ale je možné jej učinit i před zastupitelským úřadem ČR.⁶¹

3.1.8. Nabývání státního občanství ČR v souvislosti se svěřením do náhradní péče

Tento způsob získání státního občanství ČR nalezneme v ustanovení § 38 ZSO.⁶²

3.2. Pozbývání státního občanství ČR

ZSO také upravuje způsoby pozbývání státního občanství ČR, a to v případě, že se občan ČR svého občanství vzdá a zároveň se trvale zdržuje v cizině, není v ČR přihlášen k trvalému pobytu a současně je státním občanem ještě jiného státu, nebo žádá o nabytí cizího občanství a českého státního občanství se vzdává právě z důvodu nabytí cizího občanství.⁶³ „*Státní občanství České republiky se pozbývá dnem převzetí dokladu o pozbytí státního občanství České republiky prohlášením.*“⁶⁴

a) má na území České republiky povolen trvalý pobyt,

b) nejpozději od věku 10 let se až k datu prohlášení nejméně dvě třetiny této doby oprávněně zdržuje na území České republiky,

c) nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin nebo provinění, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.“

⁵⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

⁵⁹ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 73.

⁶⁰ Podrobněji viz zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 31-37.

⁶¹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

⁶² Vzhledem k zaměření bakalářské práce se však touto tematikou nebudu zabývat.

⁶³ Tamtéž, § 40 odst. 1.

⁶⁴ Tamtéž, § 40 odst. 8.

4. Srovnání nynější právní úpravy státního občanství ČR s předchozí právní úpravou – stěžejní změny

Co se týče nejvýznamnějších změn, které přinesl nový zákon o státním občanství ČR, stojí za zmínku upozornit na tyto:

Osoby, které žádají o udělení státního občanství ČR, nyní již nebudou muset prokazovat, že nabytím státního občanství ČR pozbyli své dosavadní státní občanství⁶⁵, jak tomu bylo za účinnosti zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, ve znění pozdějších předpisů.⁶⁶ Tito cizinci budou tak moci mít vícečetné občanství. Tato změna je velice prospěšná zejména pro cizince, kteří pocházejí ze zemí válečného konfliktu, kde prokázání pozbytí dosavadního státního občanství je takřka nemožné.⁶⁷

Při srovnání § 23 ZSO a § 10 odst. 5 zákona č. 40/1993 Sb. si lze všimnout, že nový ZSO prodlužuje lhůtu pro vyřízení žádosti o udělení státního občanství Ministerstvem vnitra z 90 dnů na 180 dnů ode dne, kdy mu byla žádost doručena.⁶⁸

Nový ZSO upravuje způsoby nabytí státního občanství ČR prohlášením těmto skupinám cizinců:

- „*Osoba, která pozbyla české nebo československé státní občanství před 1.1.2014 (vyjma Podkarpatské Rusi, sudetských Němců a občanů Slovenska), tj. např. ti, kdo v minulosti emigrovali z Československa nebo ti, kdo po roce 1993 nabyli občanství jiného státu, a tak ztratili občanství ČR (jejich potomci ovšem nárok mít nebudou, ti budou muset žádat o udělení)*
- *Občan ČSFR, který nebyl ani občanem ČR ani občanem SR (někteří emigranti z doby před rokem 1969)*
- *Osoba, které byl neoprávněně vydán doklad prokazující občanství ČR (např. občanský průkaz, cestovní pas), pokud byla v dobré víře*“⁶⁹
- A konečně poslední skupinu cizinců tvoří cizinci druhé generace, kteří splňují podmínky dle § 35 odst. 1 ZSO tzn. jejich věk je v rozmezí 18 až 21 let (dle

⁶⁵ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

⁶⁶ Podrobněji zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 7.

⁶⁷ Podrobněji viz Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. ledna 2004, sp. zn. 7 A 31/2002.

⁶⁸ Podrobněji zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 5 a zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 23 odst. 1.

⁶⁹ ČIŽINSKÝ, Pavel. *Nový zákon o získávání českého státního občanství: hlavní změny* [online]. migraceonline.cz, 27. září 2013 [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/novy-zakon-o-ziskavani-ceskeho-statniho-obcanstvi-bezplatne-poradenstvi-v-poradne-pro-obcanstvi>>.

přechodného ustanovení ZSO starší cizinci budou moci prohlášení učinit do 31. 12. 2014), mají povolený trvalý pobyt, nejpozději od věku 10 let až k datu prohlášení se nejméně dvě třetiny této doby oprávněně zdržují v ČR a nemají záznam v trestním rejstříku.⁷⁰

Kdybychom měli porovnat způsob nabývání státního občanství prohlášením a udělením, hlavním rozdílem je, že na udělení státního občanství není právní nárok, avšak prohlášení je způsob nabytí státního občanství, u kterého právní nárok je, jak píše Pavel Čižinský.⁷¹

Dále ZSO umožní tzv. dvojí občanství, a to v situaci, kdy se po cizinci, kterému je uděleno státní občanství ČR, nevyžaduje, aby pozbyl své dosavadní státní občanství, a naopak občan ČR, který získá cizí státní občanství na svou žádost, české občanství nepozbude, jak tomu bylo do 31. 12. 2013, ale bude mu nadále zachováno. Dále bude umožněno získání českého státního občanství osobám, které české či československé občanství ztratily.⁷²

Nový zákon o státním občanství ČR dále také rozšiřuje způsoby, jakými lze prokázat státní občanství ČR. „*Od 1.1.2014 bude nově možné prokazovat státní občanství České republiky nejen občanským průkazem České republiky a cestovním dokladem České republiky ale také osvědčením o státním občanství České republiky, které nesmí být starší než 1 rok a dále listinou o nabytí nebo udělení státního občanství České republiky ne starší než 1 rok.*“⁷³

Co se týče rozsahu právní úpravy, zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky obsahoval pouze 29 §§, z nichž se nabýváním zabýval pouze deseti ustanoveními, kdežto nová právní úprava zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR je propracována složitěji a komplexněji (80 §§) a nabývání státního občanství se věnuje v § 3 - 39.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ Tamtéž.

⁷² Tamtéž.

⁷³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.

5. Reálné případy Vietnamců související s nabytím státního občanství

Nyní bych se ráda soustředila na několik reálných případů v souvislosti s nabytím státního občanství ČR za účinnosti nového zákona o státním občanství ČR. Niže uvedené osoby si nepřejí být konkrétně jmenovány, proto budou označeny pouze pod iniciály.

Po nabytí účinnosti nového zákona o státním občanství ČR č. 186/2013 Sb. se pro tzv. druhou generaci Vietnamců⁷⁴ otevřela jednodušší cesta k získání státního občanství, a to na základě výše uvedeného způsobu prohlášení. Prohlášením lze tedy získat státní občanství na základě ustanovení § 35 odst. 1 ZSO, a tak do této skupiny z vietnamské komunity spadali nejvíce studující či pracující lidé do 21 let. V případě, že prohlašující překročil věk 21 let, bylo i tak možné získat státní občanství ČR prohlášením do jednoho roku od nabytí účinnosti nového zákona o státním občanství ČR. Po uplynutí této doby již nebylo získání státního občanství prohlášením možné. Vycházím tak z přechodného ustanovení § 73 ZSO⁷⁵.

5.1. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ZSO – případ pana H. V. T.

Pan H. V. T. se narodil v roce 1993 ve Vietnamské socialistické republice, do České republiky přijel se svojí rodinou v roce 2002. Do české školy začal chodit týden po svém příjezdu, kde nastoupil do třetí třídy základní školy. Poté studoval na gymnáziu 4 roky a po maturitní zkoušce pokračoval ve svém vzdělávání na Vysokém učení technickém v Brně, kde je nyní ve 3. ročníku na stavební fakultě. V prvním ročníku studia na vysoké škole začal uvažovat o nabytí státního občanství ČR, a to z toho důvodu, že by se mu jako občanovi ČR otevřely další možnosti při vzdělávání, popř. při uplatnění na pracovním trhu jak v ČR, tak i v zemích Evropské unie. Po nabytí účinnosti ZSO (tj. po 1. 1. 2014) si zašel pan H. V. T. na Krajský úřad Jihomoravského kraje, který je příslušný podle jeho trvalého bydliště⁷⁶, kterým je v tomto případě obec Brno. Zde si opatřil veškeré potřebné informace k získání státního občanství ČR prohlášením. Mezi potřebnými dokumenty patřil přeložený a ověřený rodný

⁷⁴ Podrobněji viz KOCOUREK, Jiří. *Vietnamci v ČR* [online]. socioweb.cz, 23. prosince 2005 [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=199&lst=108>>.

⁷⁵ „Fyzická osoba, která splňuje podmínky stanovené v § 35 odst. 1 písm. a) až c), avšak je ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona starší 21 let, může do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona učinit prohlášení o nabytí státního občanství České republiky, a nabytí takto státní občanství České republiky. Ustanovení § 35 odst. 2 a 3 se použijí obdobně.“

⁷⁶ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 37 odst. 1.

list⁷⁷, dokumenty prokazující, že pan H. V. T. v ČR pobýval alespoň 2/3 doby požadované zákonem dle § 35 odst. 1 písm. b) ZSO – tuto skutečnost doložil vysvědčeními ze základní školy + maturitním vysvědčením, dále výpis z trestního rejstříku, cestovní pas a průkaz o povolení k trvalému pobytu s biometrickými údaji⁷⁸. Po opatření těchto dokladů učinil na krajském úřadu prohlášení a musel také splnit kritéria jako např. nedovršení věku 21 let, ovládání českého jazyka. Ode dne ověření všech kritérií, doložení potřebných dokumentů a tím i učinění samotného prohlášení čekal pan H. V. T. zhruba 1 měsíc, než mu z krajského úřadu v březnu 2014 oznámili, že si má přijít pro český rodný list a pro listinu o nabytí státního občanství ČR. Dnem převzetí listiny o nabytí státního občanství ČR se tak pan H. V. T. stal občanem ČR.⁷⁹ Poté si pan H. V. T. mohl vyřídit na odboru správních činností Magistrátu města Brna nové doklady jako cestovní pas a občanský průkaz.

5.2. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ve spojení s § 73 ZSO – případ pana A. D. N.

Případ pana A. D. N se v určitých rysech shoduje s výše uvedeným případem pana H. V. T. Pan A. D. N. narozen v roce 1991 začal v ČR pobývat od roku 1998, v Olomouci vystudoval základní školu, gymnázium a posléze byl přijat na Lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde stále studuje. Podobně jako pan H. V. T. se začal zajímat o způsobech nabytí státního občanství, které by mu usnadňovaly vycestování do zahraničí (konkrétně do Spolkové republiky Německo) po dokončení svých studií. (Jako občanu EU by mu byl přístup do států EU usnadněn na rozdíl od cizinců 3. zemí, kde by s největší pravděpodobností byla překážkou vízová povinnost⁸⁰). Příslušným krajským úřadem pro případ pana A. D. N. je Krajský úřad Olomouckého kraje, kde pan A. D. N. doložil potřebné dokumenty a učinil prohlášení. Trvalo necelé 2 měsíce, než bylo panu A. D. N. oznámeno, že si má vyzvednout svoji listinu o nabytí státního občanství. Protože však pan A. D. N. po nabytí účinnosti ZSO již překročil věk 21 let, muselo se postupovat podle přechodného ustanovení ZSO, § 73. Prohlášení tedy musel učinit pan A. D. N. do konce roku 2014, aby tímto zjednodušeným způsobem nabyl státní občanství ČR.

⁷⁷ Tamtéž, § 66.

⁷⁸ Podrobněji Ministerstvo vnitra České republiky. *Biometrika* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/biometrika.aspx>>.

⁷⁹ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 37 odst. 2.

⁸⁰ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Seznam států, jejichž občané podléhají vízové povinnosti* [online]. mzv.cz, 20. listopadu 2015 [cit. 24. února 2016]. Dostupné na <http://www.mzv.cz/jnp/cz/informace_pro_cizince/kratkodobe_vizum/seznam_statu_jejichz_obcane_podlehaji/index.html>.

5.3. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ZSO – případ pana V. H. N.

Věc pana V. H. N. je v porovnání se shora uvedenými případy velice podobná. Jedinými markantními rozdíly jsou, že pan V. H. N. se v ČR v roce 1993 již narodil. Na krajském úřadě mu bylo sděleno, že je potřeba, aby doložil faktický a oprávněný pobyt v ČR v délce minimálně 2/3 svého života, což bylo v roce 2014 14 let pobytu. Pan V. H. N. se od svého narození až do dne prohlášení oprávněně a fakticky zdržoval v ČR a podmínka 2/3 doby požadované zákonem se počítá od prvního legálního a faktického pobytu, které tu bylo již od narození, proto pan V. H. N. prokazoval celkem pobyt v délce 2/3 svého života. Pro prohlašujícího pana V. H. N. bylo potěšující, že listinu o nabytí státního občanství obdržel již po necelých 3 týdnech po učinění prohlášení, což mohlo být také zapříčiněno tím, že byl mezi prvními, kdo prohlášení učinili již v měsíci lednu 2014.

5.4. Nabytí státního občanství prohlášením na základě § 35 odst. 1 ve spojení s § 73 ZSO – případ autorky

Konkrétně co se týče mého případu, prohlášení k získání státního občanství jsem učinila v měsíci únoru 2014, a to u Krajského úřadu pro Jihomoravský kraj – u odboru správního. Před tím však bylo nutné získat veškeré potřebné dokumenty prokazující, že v ČR žiji minimálně dvě třetiny doby nejpozději od dosažení věku deseti let ke dni uskutečnění prohlášení. Opatřila jsem si tedy veškerá vysvědčení ze základní školy a gymnázia, potvrzení od dětské lékařky prokazující, od kolika let jsem byla u lékařky registrována, vietnamský rodný list, cestovní pas, potvrzení o studiu na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Po předání těchto dokumentů jsem byla referentkou dotazována, zda jsem odcestovala do zahraničí na delší dobu, zda mám nějaký záznam v trestním rejstříku a na základě toho mi bylo předloženo prohlášení, které jsem pouze podepsala. Na můj případ se stejně jako u pana A. D. N. aplikoval § 35 odst. 1 ve spojení s § 73 ZSO, protože v době učinění prohlášení jsem již dosáhla věku 22 let. Po cca 2 měsících čekání mi z krajského úřadu zavolali a oznámili mi skutečnost, že jsem na základě prohlášení nabyla státní občanství a mohu si přijít pro listinu o nabytí státního občanství. Při předávání listiny mi úřednice pogratulovala k získání státního občanství ČR a bylo mi také sděleno, že od nynějška jsem pro Českou republiku a pro všechny orgány veřejné moci ČR považována za občanku ČR a skutečnost, že mám i vietnamské občanství (čili dvojí občanství), nemá pro ČR význam. Po předání listiny už bylo na mne si vyřídit občanský průkaz, cestovní pas a změnit

místo trvalého pobytu, které mi bylo nabytím státního občanství automaticky vygenerováno na úřední adresu ohlašovny obyvatelstva obce – tj. na Magistrátu města Brna.

5.5. Nabytí státního občanství udělením na základě § 11 a násl. ZSO – případ paní T. T. T.

Paní T. T. T. (narozena v roce 1991) se také rozhodla pro státní občanství ČR. V lednu roku 2014 se dověděla o novém zákoně a šla se na nejmenovaný krajský úřad informovat, ale tam ji bohužel bylo sděleno, že by si měla přijít znovu v březnu, kdy budou již všichni úředníci proškoleni a poskytnou jí více informací o podmínkách získání občanství za účinnosti nového zákona. Paní T. T. T. tak učinila a v březnu se opět vydala na krajský úřad, kde zjistila, že z důvodu, že do ČR přijela až ve svých 11 letech (tj. v roce 2002), nesplnila tak podmínku stanovenou § 35 odst. 1 písm. a) ZSO, a tak pro ni nebylo možné nabýt státní občanství prohlášením. Po získání všech potřebných listin a dokumentů si tedy podala žádost o udělení státního občanství ČR v květnu roku 2014. Od roku 2002 měla též povolen trvalý pobyt, a tak splnila podmínku § 14 odst. 1 písm. a) ZSO. K prokázání dalších zákonných podmínek podle § 14 ZSO musela paní T. T. T. doložit dokumenty jako např. potvrzení o bezdlužnosti od finančního úřadu, potvrzení od celní správy, od Všeobecné zdravotní pojišťovny, prohlášení o tom, že paní T. T. T. neodcestovala do zahraničí na dobu delší než 6 měsíců a další přílohy dle § 19 - 20 ZSO. Paní T. T. T. tedy po podání žádosti čekala, kdy Ministerstvo vnitra o její žádosti rozhodne s očekáváním, že tak bude učiněno podle zákona do 180 dnů od podání žádosti.⁸¹ Po cca půl roce čekání však kontaktovala úřad s dotazem, zda je o její žádosti již rozhodnuto, ale bylo jí oznámeno, že je úřad nyní po účinnosti nového zákona zahlcen žádostmi o udělení státního občanství a bohužel si paní T. T. T. bude muset počkat. Teprve v měsíci listopadu 2015 jí přišel doporučený dopis vyzývající k dostavení se ke krajskému úřadu a ke složení státoobčanského slibu, kterým paní T. T. T. nabyla státní občanství.⁸² Paní T. T. T. tedy čekala na vyřízení své žádosti cca rok a půl, ale proti nečinnosti orgánu veřejné moci se nijak nebránila a necítí se být delším čekáním nijak poškozena.

⁸¹ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 23 odst. 1.

⁸² Tamtéž, § 27 odst. 1.

6. Judikatura

Co se týče judikatury, stojí za zmínku několik zajímavých příkladů v souvislosti se státním občanstvím ČR, i když tyto případy nastaly za účinnosti předchozí právní úpravy.

Zajímavým rozhodnutím je usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2007 sp. zn. II. ÚS 2696/07, kde se občanka Vietnamské socialistické republiky ústavní stížností domáhala zrušení rozhodnutí Policie České republiky, rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky, rozsudku Krajského soudu v Praze a usnesení Nejvyššího správního soudu. Stěžovatelka tvrdila, že uvedenými rozhodnutími měla být porušena její práva garantovaná čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod⁸³, čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod⁸⁴ a čl. 17 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech⁸⁵, když jí Policie ČR uložila správní vyhoštění na dobu 2 let, Ministerstvo vnitra zamítlo její žádost o udělení mezinárodní ochrany. Proti rozhodnutí Ministerstva se bránila stěžovatelka žalobou ke Krajskému soudu v Praze, který správní žalobu zamítl a dále Nejvyšší správní soud odmítnul kasační stížnost jako nepřijatelnou. Stěžovatelka namítala, že byla porušena výše uvedená ustanovení tím, že žádné dotčené orgány nebraly v potaz její těhotenství a že porodila dceru dne 3. března 2007, která je občankou ČR. Ústavní soud zmínil, že institut ústavní stížnosti funguje ultima ratio a Ústavní soud nemůže projednávat podání, které může být vyřešeno např. správním orgánem či správním soudem. Stěžovatelka také nevyčerpala opravný prostředek odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, a tak je projednávaná ústavní stížnost taktéž nepřijatelná. Ústavní soud ústavní stížnost odmítl.⁸⁶

Další případ se netýká občana Vietnamské socialistické republiky, ale občana Angoly, avšak je názorným příkladem, že nová právní úprava přinesla zjednodušení získání státního občanství ČR udělením. Pan E. F. A. de S. v roce 2002 žalobou napadl rozhodnutí Ministerstva vnitra, který zamítnul rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, jímž nebylo vyhověno žádosti o udělení státního občanství ČR, a to z důvodu, že nesplnil podmínku prokázání pozbytí dosavadního občanství⁸⁷. Žalobce měl trvalý pobyt od roku 1993, oženil se s občankou ČR, se kterou měl 2 děti. Žalobce dále uvedl, že pro něj bylo nemožné získat doklad o pozbytí dosavadního občanství, protože je Angola ve válečném

⁸³ „Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.“

⁸⁴ „Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“

⁸⁵ „Nikdo nesmí být vystaven svévolnému zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence ani útokům na svou čest a pověst.“

⁸⁶ Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. listopadu 2007, sp. zn. II. ÚS 2696/07.

⁸⁷ Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1 písm. b).

stavu a odmítá vydat doklad o propuštění žadatele ze státního svazku, avšak tato podmínka mu prominuta nebyla, i když to předchozí právní úprava umožňovala⁸⁸. Nejvyšší správní soud po zjištěných skutečnostech rozhodnutí Ministerstva vnitra zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.⁸⁹ Současná právní úprava podmínku pozbytí dosavadního státního občanství již nevyžaduje, a tak by se dnešní žadatelé již nesetkali s tímto problémem.

Městský soud v Praze v roce 2014 zamítl žalobu, kterou se 3 žalobci vietnamské státní příslušnosti domáhali přezkumu rozhodnutí ministra vnitra, kterým byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, jímž byla zamítnuta společná žádost žalobců o udělení státního občanství ČR. Důvodem pro zamítnutí udělení státního občanství jednomu z žalobců byla skutečnost, že v době od roku 2005 do roku 2009 neplatil řádně a včas zdravotní pojištění, čímž nebyla splněna podmínka stanovená v § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb. Dalším žalobcům (nezletilým dětem již shora zmiňovaného žalobce) nebylo uděleno státní občanství s odůvodněním zásady preference jednotného státního občanství rodin, a to k udržení rodinných vazeb⁹⁰ a harmonického rozvoje nezletilých dětí.⁹¹ Tuto podmínku v § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb. bychom v rozšířené podobě našli v § 14 odst. 6 ZSO, kde je však formulována negativně (*... lze udělit žadateli, který v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících...*⁹²)

⁸⁸ Tamtéž, § 11 odst. 2 písm. a).

⁸⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. ledna 2004, sp. zn. 7 A 31/2002.

⁹⁰ Srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2013, sp. zn. 8 As 31/2012, bod 39.

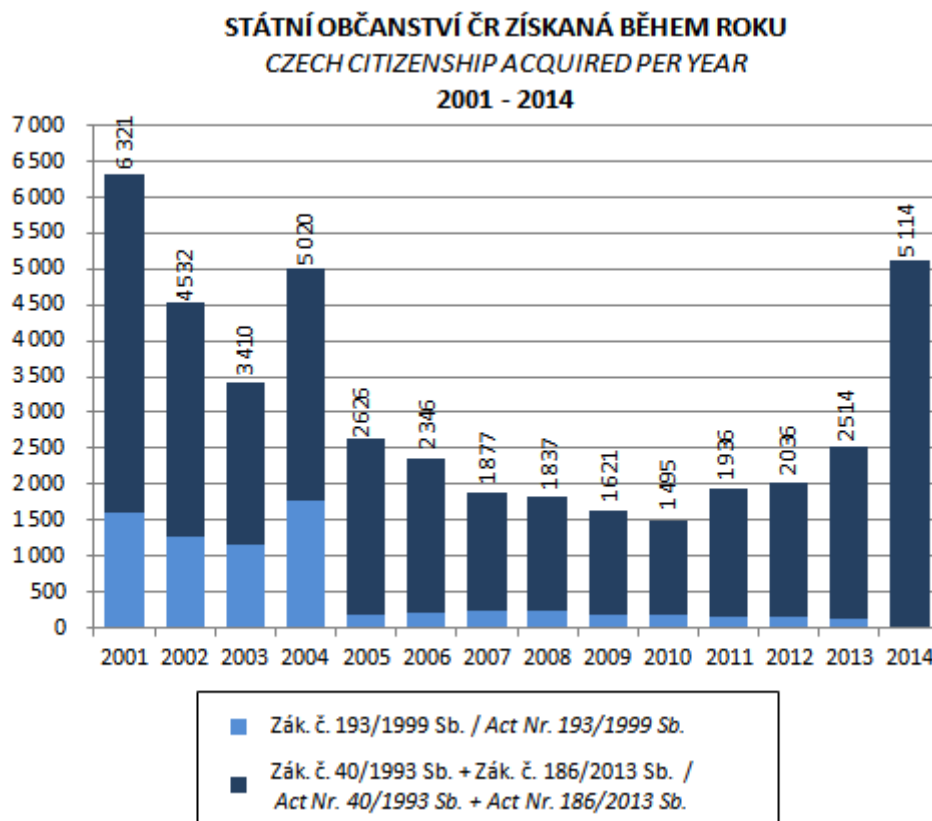
⁹¹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. prosince 2014, sp. zn. 10 A 84/2011.

⁹² Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, § 14 odst. 6.

7. Statistika z Českého statistického úřadu

Pro zajímavost lze srovnat situaci před a po nabytí účinnosti zákona o státním občanství ČR. V roce 2014 bylo Českou republikou uděleno nejvíce státních občanství od roku 2000. V porovnání s ostatními státy EU však ČR patří mezi státy, které udělují nejnižší počet státních občanství. Vietnamci tvořili v roce 2014 5,8 % cizinců, kteří získali status občana ČR.⁹³

Graf č. 1: státní občanství ČR získaná během roku

94

Zdroj: Český statistický úřad. *Cizinci: Nabývání státního občanství ČR* [online]. czso.cz, [cit. 26. února 2016]. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/cizinci/2-ciz_nabyvani_obcanstvi>.

Následující graf znázorňuje, jak rapidně vzrostl v roce 2014 počet cizinců, kteří získali status občana ČR.

⁹³ Český statistický úřad. *Česko uděluje méně státních občanství než jiné země EU* [online]. czso.cz, 15. února 2016 [cit. 26. února 2016]. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/cesko-udeluje-mene-statnich-obcanstvi-nez-jine-zeme-eu>>.

⁹⁴ Český statistický úřad. *Cizinci: Nabývání státního občanství ČR* [online]. czso.cz, [cit. 26. února 2016]. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/cizinci/2-ciz_nabyvani_obcanstvi>.

8. Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce byla analýza nynější právní úpravy státního občanství a porovnání s předchozí právní úpravou s vyzdvihnutím nejdůležitějších změn, které nastaly po účinnosti nového zákona o státním občanství ČR. Na základě reálných případů příslušníků vietnamské komunity bylo možné si také zodpovědět, zda nová právní úprava je pro cizince příznivější a zda získání státního občanství ČR ulehčuje.

Autorka bakalářské práce se v první části zaměřila na vymezení samotného pojmu státního občanství, pojmu dvojího občanství, aby pak mohla pokračovat přímo rozbořem nynější právní úpravy, a to především z hlediska způsobů nabývání státního občanství, kde se z důvodu zaměření se na vietnamskou komunitu zabírala hlavně způsobem udělení a prohlášení. Autorka vymezila nejdůležitější změny, které nový ZSO ve srovnání se starou právní úpravou přinesl.

S ohledem i na vzrůstající počet cizinců, kteří získali status občana ČR, lze zodpovědět položené výzkumné otázky, že současná právní úprava je pro cizince příznivější a získání státního občanství ČR bylo pro určité skupiny cizinců ulehčeno oproti předchozí právní úpravě.

Lze předpokládat, že cíl bakalářské práce byl naplněn a hypotéza se potvrdila.

Je možno konstatovat, že nabytí státního občanství ČR prohlášením je obzvláště jednoduché a nepojí se s ním žádné velké obtíže ať už finanční či časové. Já i 3 shora uvedení dotazovaní jsme se shodli na tom, že při procesu prohlášení se nevyskytly žádné problémy, na úřadě se chovali velice příjemně a byly nám poskytnuty všechny důležité informace. Jediná věc, která mi v zákonné úpravě chybí, je uvedení lhůty, do kdy by měl být prohlašující obeznámen s tím, zda nabytí prohlášením občanství či ne. I v jednotlivých případech se doby vyřízení lišily, byť nebyly časově dlouhé, ale prohlašující by měl zhruba vědět, jak dlouho celý proces může probíhat. Dále bych ráda upozornila na § 35 odst. 1 písm. b) ZSO, kde se mluví o 2/3 doby nejpozději od věku 10 let až k datu prohlášení. Na základě reálných případů je zřejmé, že se tato 2/3 doba počítá od prvního legálního a faktického pobytu, ale samotným jazykovým výkladem bychom mohli dospět chybně též k tomu, že lze prokazovat dobu jak před dosažením věku 10 let, tak i v nejkrajnějším případě pobyt právě od 10 let, což však není pravda. Pobyt právě od 10 let prokazují jedině ti, kteří se v ČR začali zdržovat právě od věku 10 let. Je tedy rozdíl mezi dobou, kterou je nutné prokázat, prohlašujícího zdržující se v ČR od 10 let a zdržujícího se od narození. Proto bych v tomto směru navrhovala novelizaci pro jasnější pochopení ustanovení.

Další nedostatek bych viděla v nedodržení lhůt pro rozhodnutí o žádosti o udělení státního občanství. Výše zmiňované paní T. T. T. žádná újma našťastí nevznikla, ale roční nečinnost orgánů veřejné moci mi připadá u situace udělení státního občanství jako přehnané. Bohužel jsem velice skeptická a podle mého názoru jsou úřady v České republice velice přehlcené prací a takový žadatel bohužel bude muset s opožděným rozhodnutím počítat.

Je velice potěšující, že tu institut prohlášení je a zjednodušuje nám, cizincům 2. generace, nabytí státní občanství ČR a zároveň si dosavadní státní občanství ponechat. Byla by proto škoda, kdo má zájem o státní občanství ČR, tohoto nového institutu nevyužít. Nyní se jako občanka dvou států cítím i jako Češka i jako Vietnamka, a proto si myslím, že tato možnost zařazení se do určité skupiny je významná pro „banánové děti“⁹⁵ jako jsem právě já. Troufám si tvrdit, že moji vrstevníci se necítí být stoprocentně Čechem / Češkou, či Vietnamcem / Vietnamkou. Mnozí z nás tu žijí odmalička, jsme zcela integrováni do české společnosti, slavíme české svátky, ale zároveň neztrácíme své původní vietnamské kořeny, jsme většinou bilingvní. Dá se říci, že se často cítíme jako napůl Vietnamci a napůl Češi, což krásně vystihuje i možnost dvojího občanství a my tak konečně můžeme nalézt místo, kam skutečně zapadáme.

⁹⁵ Podrobněji viz MARTÍNKOVÁ, Šárka. *Banánové děti* [online]. klubhanoi.cz, 20. října 2008 [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2008102001>>.

Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky
- Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbytování státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Mezinárodní smlouvy

- Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech
- Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 76/2004 Sb.m.s., o Evropské úmluvě o státním občanství
- Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

Odborná literatura

- ČIŽINSKÝ, Pavel a kol. *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana-azyl, státní občanství*. 1. vydání. Praha: Linde, 2012. 373 s.
- DAVID, Vladislav a kol. *Mezinárodní právo veřejné s kazuistikou*. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. 448 s.
- FILIP, Jan, SVATONĚ, Jan, ZIMEK, Josef. *Základy státovědy*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1997. 352 s.
- FILIP, Jan, SVATONĚ, Jan. *Státověda*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 400 s.

- VALÁŠEK, Miloš, KUČERA, Viktor. *Státní občanství: komentář: zákon o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky a vybrané související právní předpisy a mezinárodní dokumenty: (podle stavu k 1. 9. 2006)*. 1. vydání. Praha: Linde, 2006. 287 s.

Články z odborných časopisů

- KURIVČAKOVÁ, Uljana. Dvojití občanství aneb co přinese nový zákon o státním občanství ČR. *Právní rádce*, 2013, roč. 21, č. 12, s. 33.

Judikatura

- Nález Ústavního soudu ze dne 13. září 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, bod II
- Nález Ústavního soudu ze dne 8. listopadu 1995, sp. zn. Pl. ÚS 5/95
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. ledna 2004, sp. zn. 7 A 31/2002
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2013, sp. zn. 8 As 31/2012, bod 39.
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. prosince 2014, sp. zn. 10 A 84/2011
- Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. listopadu 2007, sp. zn. II. ÚS 2696/07

Internetové zdroje

- Český statistický úřad. *Česko uděluje méně státních občanství než jiné země EU* [online]. czso.cz, 15. února 2016 [cit. 26. února 2016]. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/cesko-udeluje-mene-statnich-obcanstvi-nez-jine-zeme-eu>>.
- Český statistický úřad. *Cizinci: Nabytí státního občanství ČR* [online]. czso.cz, [cit. 26. února 2016]. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/cizinci/2-ciz_nabyvani_obcanstvi>.
- ČIŽINSKÝ, Pavel. *Nový zákon o získávání českého státního občanství: hlavní změny* [online]. migraceonline.cz, 27. září 2013 [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/novy-zakon-o-ziskavani-ceskeho-statniho-obcanstvi-bezplatne-poradenstvi-v-poradne-pro-obcanstvi>>.
- JELÍNKOVÁ, Marie, SZCZEPANIKOVA, Alice. *Binacionální sňatky a česká migrační politika: Jak je to vlastně s tou pravostí a fikcí?* [online]. migraceonline.cz, 6. prosince 2007 [cit. 16. února 2016]. Dostupné na

- <<http://www.migraceonline.cz/cz/e-knihovna/binacionalni-snatky-a-ceska-migracni-politika-jak-je-to-vlastne-s-tou-pravosti-a-fikci>>.
- KOCOUREK, Jiří. *Vietnamci v ČR* [online]. socioweb.cz, 23. prosince 2005 [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=199&lst=108>>.
 - MARTÍNKOVÁ, Šárka. *Banánové děti* [online]. klubhanoi.cz, 20. října 2008 [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2008102001>>.
 - Ministerstvo vnitra České republiky. *Biometrika* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/biometrika.aspx>>.
 - Ministerstvo vnitra České republiky. *Informace k novému zákonu o státním občanství ČR* [online]. mvcr.cz, 2015 [cit. 11. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/informace-k-novemu-zakonu-o-statnim-obcanstvi-cr.aspx>>.
 - Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Seznam států, jejichž občané podléhají vízové povinnosti* [online]. mzv.cz, 20. listopadu 2015 [cit. 24. února 2016]. Dostupné na <http://www.mzv.cz/jnp/cz/informace_pro_cizince/kratkodobe_vizum/seznam_statu_jejichz_obcane_podlehaji/index.html>.

Jiné

- Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 11. června 2010, č. j. 59/2010-MOC-J, kterou se upravuje postup justičních orgánů ve styku s cizinou ve věcech občanskoprávních a obchodněprávních

Shrnutí / Abstract

Shrnutí

Autorka vypracovala bakalářskou práci na téma Pojetí státního občanství v ČR a jeho vazba na získávání státního občanství příslušníků vietnamské komunity. Cílem této bakalářské práce je analýza současné právní úpravy státního občanství a její porovnání s předchozí právní úpravou s vyzdvihnutím nejdůležitějších změn, které nastaly po účinnosti nového zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR.

Práce je rozčleněna do několika kapitol, z nichž nejdůležitější jsou kapitoly o současné právní úpravě státního občanství se zaměřením na jeho nabývání, dále o srovnání nové a předchozí právní úpravy státního občanství s vyzdvihnutím změn, které nastaly, a o reálných případech příslušníků vietnamské komunity za účinnosti zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR.

Tato bakalářská práce má zhodnotit, zda je současná právní úprava pro cizince příznivější a zda bylo získání státního občanství ČR pro určité skupiny cizinců ulehčeno oproti předchozí právní úpravě.

Abstract

The author has written a bachelor's thesis on the topic of The concept of citizenship in the Czech Republic and its relation to the acquisition of citizenship by members of the Vietnamese community. The purpose of the thesis is an analysis of the current legislation concerning state citizenship in the Czech republic and its comparison with the previous legislation while highlighting the most important changes that occurred after the Act No. 186/2013 Coll., on Czech Nationality Act, went into effect.

The thesis is divided into several chapters, the main out of which include a chapter on the current legislation concerning state citizenship with focus on its acquisition, a chapter on the comparison of the current legislation with the previous legislation concerning state citizenship while pointing out the changes that have occurred, and a chapter on real-world cases of members of the Vietnamese community during the effect of the Act No. 186/2013 Coll., on Czech Nationality Act.

The bachelor's thesis seeks to evaluate whether the current legislation is more favourable towards aliens and whether the acquisition of Czech citizenship has been made easier for certain groups of aliens as opposed to the previous legislation.

Klíčová slova / Key words

Klíčová slova

státní občanství, cizinci, dvojí občanství, vietnamská komunita

Key words

citizenship, aliens, dual nationality, Vietnamese community

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ZSO	zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR
Ústava	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Listina	ústavní zákon č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů